لەپشتی خۆپیشاندان وناڕەزایەتیە جەماوەریەکانی 17 شوباتەوە، سەردەشت عوسمان وپەیامی ئازادی ڕاوەستاوە

وتەی دەشتی جەمال، بەرپرسی فیدراسیۆنی سەراسەری پەنابەرانی عێراقی لە یەکەم ساڵیادی تیرۆری سەردەشت عوسمان لە پەرلەمانی بەریتانیا، چوارشەممە ڕێکەوتی ٢٠١١/٦/١٥

ئازادیخوازان ، ئامادەبوانی بەڕێز!

سەرەتا بەناوی فیدراسیۆنی سەراسەری پەنابەرانی عیراقیەوە بەگەرمی بەخیرهاتنتان دەکەم بۆ ساڵیادی تیرۆری سەردەشت عوسمان ... زۆر سوپاسی (جۆن ماکدۆنێل) دەکەم بۆ بەڕیکخستنی ئەم کۆبوونەوەیە. دڵنیام لەوەی هەمووتان(جۆن ماکدۆنێل)دەناسن، بەلام پێمخۆشە ئەوە بلێم کەجۆن ماکدۆنیل یەکێکە لەو پەرلەمانتارە سوسیالیستانەی کەبەردەوام بەرگری لە ئازادی کردووە، لەدژی هەڵگیرساندنی جەنگی ئەمریکا لەعێراق ڕاوەستاوەتەوە و بەوپەڕی تواناوە داکۆکی لەمافە رەواکانی پەنابەران بەگشتی و پەنابەرانی کوردو عیراقی بەتایبەتی کردووە، کەلەم بارەوە شایەنی ئەوپەری سوپاسگوزاریە. هاوکات هەرلێرە بەپێویستی دەزانم سوپاسی ووتاربیژانی ئەم شەو لەیەکیتی کریکاری ئار ئیم تی وحزبی سەوز و بەریز مەریوان قانیع کەبەشدارن لەگەڵمان.

بەڕیزان:

من نامەوێت قسەکانی چەتری ئازادی دووبارە بکەمەوە لەسەر ئەوەی سەردەشت عوسمان کێ بوو وەچۆنو لەسەرچی تیرۆر کرا؟ هێندە نەبێت کەبڵێم سەردەشت عوسمان لاویکی 23 سالە لەخیزانیکی کریکارو زەحمەتکیش و چەپو کۆمۆنیست بوو، سەردەشت هەروەك باسکرا لەسەر نووسینی مقالەیەك بەتایبەتی ئەو نوسینە"من عاشقی کچەکەی بارزانیم" وەك کەسیکی هۆشیار ورەخنەگر لەنایەکسانی و ناعەدالەتی کۆمەلایەتیەی بەرامبەر بەدەسەڵاتداران هاتە هەڵوێست وقسەکردن وسەرەنجام پەیامی ئازادی وخۆشگوزەرانی بەکۆمەڵگای کوردستان ڕاگەیاند وئالای تێکوشانێکی ئینسانی وپێشکەوتنخوازی لەدژی ستەم وجیاوازی چینایەتی و بیکاری نەبوونی دایەدەستمان . بەڵام بەسەرهاتی سەردەشت بەسەرهاتی تەنها لاوێکی نارازی نییە، بەڵکو کەیسی ئەو کەیسی کۆمەڵگا و هەقیقەتی دەسەلات و کۆمەڵە حزبێکە کەبەناوی کوردایەتیەوە ژیانی 4 ملیۆن ئینسانیان زنجیرکردوە. بۆیە لەساڵیادی ئەودا پێویستە ئاوڕیك لەهەقیقەتی ئەم دەسەلاتەو ژیانی ئەم 4 ملیۆن ئینسانە بدەینەوە.

هەروەك ئاگادارن ساڵی 1991 و هەڵگیرساندنی جەنگی خلیجی یەکەم خەڵکی کوردستان بەرامبەر بە رژیمی سەرکوتگەری بەعس بەرامبەر بەستەمو چەوسانەوە زولمی قەومی راپەرین. خەڵکی کوردستان راپەرین تا لە ئازادی و یەکسانی وعەدالەتی کۆمەلایەتی بەهرەمەند بن. ئەوان بەئومیدی کۆتایی هێنان بە نایەکسانی وباشبوونی ژیان وبەدەست هێنانی ئازادی، بەخۆشباوەڕیەکی زۆرەوە پشتیوانیان لەحزبە قەومیەکانی کوردستان کرد، بەلام بەداخەوە ئەم حزبانە هەر زوو ناوەرۆکی پێچەوانەی خۆیان بەئۆمێدەکانی خەڵک دەرخست و لەماوەی 20 ساڵی رابردوودا، دەسەلات وسیستەمیکیان بەسەر خەلکدا حاکم کرد کەشتێکی کەمتر نەبوو وەنییە لەدەسەلاتە دیکتاتۆر ومشەخۆرەکانی ناوچەکە. ئەم حزبانەو سەرکردەکانیان کەوەک نۆینەری چینی سەرمایەداران و دەولەمەندانی کوردستان شوێن پێی خۆیان گرت، ژیانێکی شاهانەیان بۆخۆیان دامەزراند وگرانی وبیکاری ونەبونی وبیمافیشیان کردە نسیبی زۆرینەی هاولاتیان، و تەواوی سەرەوەت و داهاتی کۆمەڵگایان لەنیو خۆیانو دەستو پیوەندەکانیاندا دابەشکرد. بەووتەی هاوڵاتیەک ئەم حزبانە کەلەشاخەوە هاتنەوە ناوشار بەشیعاری کوردستان یانەمانەوە تێکەڵ بەخەڵک بوون، بەڵام هەر زوو دەرکەوت کەکوردستانەکەیان جۆخۆیان برد و"نەمانەکاشیان دا بەخەڵک!".

لەماوەی ئەم 20 ساڵەی رابردوودا و لە ژێر سایەی دەسەڵاتی یەکیتی و پارتیدا، هەزاران ژن بە بیانووی ناموسەوە کوژراون، لەسایەی جەنگی ناوخۆی هەر ئەم دوو حزبەدا نزیکەی 10 هەزارلە گەنجو لاوی کوردستان کوژران وکەمئەندام وبوون و بەسەدان کەسیش بیخانەو لانەو ئاوارەو دەربەدەربوون. هەروەها بەدەیان نەیاری سیاسی و هەڵسوراوانی کۆمۆنیست و رۆژنامەنووس تیرۆر کراون، سەدان لاوی کوردستانیش ناچاری بە هەڵبژاردنی ژیانی پەنابەری وەیان لەریگای ژیانی پەنابەریدا لەدەریاکان خنکاون یان بەدەستی پولیسی ئیرانو تورکیا کوژراو بیسەروشۆین بوون.

ئەم دەسەلاتەی کوردستان جگە لەمانە سەرکوتی سیاسی و وەلامی نەیارانی سیاسی خۆیان هەمیشە بەچەك داوەتەوە. یاسای کۆنەپەرستانەیان بەسەر سیستەمی خۆیندن و پەروەردەدا داسەپاندووە. لەژێرسایەی دەسەڵاتی ئەماندا چەندین عاداتو سونەتی دواکەوتوانەی ئیسلامی وعەشیرەتی بوژاوەتەوە؛ لەوانە خەتەنکردنی ژنانو یاسای چەند ژنە لەکوردستان، بێبەشبونی لاوان لە ئازادیەکان؛ لەوانە ئازادی هەلبژاردنی شوێنی ژیان، ئازادی خۆشەویستی.. ریژەی بیکاری لەو پەری پەرەسەندندایە، لاوان تا دەخۆینن پاشان زانکو وەریان ناگریت، ئەگەر زانکۆش تەواو بکەن سەر بە یەکیك لەو دووحزبەی دەسەلات نەبیت تەعین ناکریت ، بە پیچەوانەشەوە بەدەیانو سەدان ملیۆنەر لەنیو کەسایەتیەکانی ئەو دەسەلاتەدا دروستبوون گەندەلی هەموو بوارەکانی ژیانی گرتۆتەوە لەکوردستان.

سەردەشت عوسمان بەرامبەر بەو جیاوازیە سیاسی و کۆمەلایەتیو چینایەتیە وتاری نووسی، هەربۆیە تیرۆریان کرد. نەك هەر سەردەشت عوسمانی نوسەرو رۆژنامە نووس بەڵکو (سورانی مامە حمە،عبدولستار شەریف) دواتریش 10 لاوی و مندالی خوارتەمەن 12 ساڵ لەکوردستاندا لەچەند مانگی رابردوودا بەدەست ئەم دەسەلاتە کوژراون.

ئەگەری چی خەڵکی کوردستان لە چەند ساڵی رابردوودا بەچاوی ڕق وتوڕەییەیەوە لەم دەسەلاتەو زولم و ستەم گەندەڵیەکەی دەیان ڕوانی و بۆ کۆتایی پێهێنانیشی خۆپیشاندانو نارەزایەتی جۆراجۆریان بەرێخست، بەتایبەتی لەدوای 2006 وە، بەلام دوای تیرۆری سەردەشت

ئیتر توڕەیی خەڵك لە دەسەڵات کە20سالە داهات وسەروەت سامانی کۆمەلگا بەتالان دەبات، بە خۆپیشاندانی و نارەزایەتی گەورە وەڵام درایەوە لەشارەکانی کوردستان و تەنانەت وولاتانی ئەوروپاشی گرتەوە. ئەم خۆپیشاندان و نارەزایەتیانە ماوەیەکی زۆری خایاند و دەسەلاتدارانیش بەبێ ئەوەی ئاوڕێک لەخواستەکانی خەڵک بداتەوە، کەوتە پیلانگێڕی وهێنانەوەی بەهانەی جۆراوجۆر، جاريك بەوەعدەو بەڵێندان و جارێکیتر بەپێکهێنانی لیژنەی لێکوڵینەوە وجارێکی تر بەترساندنو گرتنەبەری ڕێگای سەرکوت توانی چەماوەر لەچاوەڕوانیدا ڕابگرێ و ڕاستیەکانی تاوانی سەردەشتیش پەردەپۆشبکات. دواتریش بەهینانی "یاسای خۆپیشاندان"کە ویستیان بەدەرکردنی ئەو یاسایە خۆپیشاندان قەغە بکەن بەرامبەر بەخەلکی نارازی ڕاوەستانەوە. بەڵام وەلامی خەڵک دەستدانەوە بوو بەخۆپیشاندان وگرتنەبەری ڕێگای شەقامەکان و بەم هۆیەشەوە لەدژی یاسای خۆپیشاندان نارەزایەتی گەورە لەئاستی بەرینی کۆمەلایەتی و رۆژنامەنوسانو نوسەرانو روناکبیران بەڕیکەوتەوە و دریژەی کیشا، کە دەرەوەو ناوەوەی کوردستانی گرتەوە.

بەریزان!

هەموو ئاگاداری سەرکەوتنەکانی جەماوەری کریکارو زەحمەتکیشی تونسو میسر هەن بۆ ڕاوەستانەوە ڕووی دەسەڵاتی دیکتاتۆرەکان ولابردنیان، ئەو سەرکەوتنانە تینو تەوژم و هیزی بەخشیەوە بە خەڵکی کریکارو زەحمەتکیشی ناوچەکە، لەشیوەی سونامیەکی سیاسیدا هەموو ناوچەکانی باکوری ئەفریقاو خۆرهەلاتی ناوەراست و تەنانەت خۆپیشاندانە ملیونیکەی یەکیتی کریکاری سەراسەری بەریتانیاو ئیسپانیاش ، ئیلهامی لەو سەرکەوتنانە وەرگرتووە و کوردستانیشی گرتەوە.

رۆژی 17شوبات وەرچەرخانیکی گەورە بوو لەکوردستانی عیراقدا، ئەویش ئەوەبوو کە نارەزایەتیەکانی خەڵك لەشیوەی بزووتنەوەیەکی شورشگیرانەدا سەری هەڵدا کە هاتنە مەیدانی هەزاران هەزار لاو و چینو تۆیژی جۆراجۆری کۆمەلایەتی بوو بۆ ڕاوەستانەوە بەرامبەر بەو زولمو ستەم و ناعەدالەتی کۆمەلایەتیەی لەکوردستاندا لە 20سالی رابردوودا بەریوەبراوە. خەڵکی نارزای چەندین مەیدانی ئازادیان لە سنەتەری شارەکان پیکهێنا.

بەداخەوە لەو نارەزایتیانەدا 10کەس بوونە قوربانی و سەدانیش بریندا بوون، دوای 62 رۆژ بەرپاکردنی خۆپیشاندان بە زەبری چەکو هینانی هیزی سەربازی و چەکی قورس لە رۆژی ٤/١٩ خۆپیشاندانەکان سەرکوتکران.

ئیستا لە 19-4 بەرودوا لیدانو دەستگیرکردن وفشارو راونانو داوای یاسای بۆسەر هەلسوراوانی خۆپیشاندانەکان و رۆژنامەنوسان بەردەوامە، بەپیی راپۆرتی لیژنەی داکۆکی لە ئازادی رۆژنامەنوسان و مافی رۆژنامەنووسان لە سەندیکای رۆژنامەنوسانی کوردستان ئاماژەبەوە دەکەن لە 3-3-2011 تا 29-3 37 حالەتی پیشیلکاری بەرامبەر بە رۆژنامەنوسان تۆمارکراوە لەلیدان سوکایەتی ودەستدریژی بۆ سەریان. ئەمە جگە لە بەریوەبردنی غەرامەکردن رۆژنامە ئەهلیەکانو سەرنووسەرەکانیان.

یەکی ئایاری ئەمسال ریگەیان لە کریکارانی کوردستان گرت یادی یەکی ئایار رۆژی جیهانی چینی کریکاران بکەنەوە ، لەهەولیری ژیر دەسەلاتی پارتی دیموکراتی کوردستان بەتەواوی هەموو کۆبوونەوەو مەراسیمو خۆپیشاندانیکی جەماوەری قەدەغەیە. تەنانەت پەرلەمانتاری ئۆپۆزسیۆن لیدەدریت و ئیهانەتو سوکایەتی پیدەکریت. تازەترین هەوال ریگایان بە فیدراسیۆنی

ئیمە ئەدا لەبەردەم نوسینگەی پەرلەمانی عیراقی لە سلێمانی کۆبوونەوەی جەماوەری ساز بدەین بۆ فشار خستنە سەر حکومەتی عیراقی بۆ هەڵوەشاندنەوەی ریکەوتننامەکانیان لەگەل حکومەتەکانی ئەوروپا بەژیان و چارەنووسی پەنابەرانەوە. ئەمەیە ئەو دیموکراسیەی کەحزبەکانی بزوتنەوەی قەومی بەسەر هاولاتیانی ژێردەستی خۆیاندا دایان سەپاندووە.

بەریزان!

ئەمریکاو غەرب لەم خۆپیشاندانو نارەزایەتیانەی کوردستاندا بەرامبەر بە زولم و ستەمو چەوسانەوە ناعەدالەتی کۆمەلایەتی ریگای پشتیوانیان لە دەسەلاتداران هەلبژارد لەکوردستان، لەکاتیکدا بەرواڵەت پشتیوانیان لە جەماوەری راپەریو لە میسرو تونس و لیبیاو سوریاو یەمەنو بەحرین دەکرد کە بۆ هەمان مەبەست کەتوونەتە بەرامبەر بە دەسەلات. ئەمەش ئەوپەری هەڵوێستی دورروویی رۆژاوا نیشان ئەدات لەکاتیکدا خەلك خۆینی داوە بەرامبەر بەو دەسەلاتە سەرکوتگەرانە.

میدیاکانی رۆژاواش سەرپۆشیان دا بەسەر ئەوراستیانەدا کە" رەسمەکانی لەبەردەستمدایە"! چۆن منالانی 12سالان دەکوژنو بەفیشەك وەلام بەخۆپیشاندەران کوردستان دەدریتەوە و لەوبارەوە کەمترین هەواڵو راپۆرتیان بلاو نەکردەوە.

ئەوەتانی هەروەك ئاگاداران بەدەیان پەنابەر قوربانی ئەو دەسەلاتانەش دەستگیرکراون لەلایەن ئەم حکومەتە ئەوروپیانەوە حکومەتی کونیسرڤەتیڤەوە گیراو دەستبەسەرکراون و دیپۆرتی ژیر ئەو ستەمکارو زالمانەیان دەکەنەوە.

بەلی دەمەوێ قسەکانم بەوە کورت بکەمەوە کە سەردەشت عوسمان ئالای ئازادی هەلکرد لەکوردستاندا و دایە دەستی بزووتنەوەی شورشگیرانەی جەماوەری کریکارو زەحمەتکیشی کوردستان. ئەگەرچی ماوەیەکە ئەم بزوتنەوەیە بەزەبری چەك سەرکوتو خامۆشکراوە، بەلام هەموو ئیمەو ئیوەو دەسەلاتیش خۆی لەوە دڵنیاین کە ئەم خۆپیشاندانانە سەر هەڵدەداتەوە، چونکە خەلکی کوردستان ئالوگۆری ریشەییان دەویت.

لیرە داوا لە ئیوەش دەکەم کەخواستەکانی خەڵکی کوردستان لەپیناو ئازادی و یەکسانی و عەدالەتی کۆمەلایەتیو هینانەدی دەسەلاتیکی سکولارو مەدەنی بە فەرامۆشی نەسپیرن. ئەمرۆ لەهەموو کات زیاتر خەڵکی کوردستان پیویستی بە پشتیوانی هاوکاری ئێمە هەیە، ئەوانەی دژ بە جەنگی عیراق راوەستانەوە بەرگریان لەمندالانی عیراق کرد لەپال خەڵکی کوردستاندا رابوەستن.

بەریزان!

ئیمە سەردەشت عوسمانو سورانی مامەحەمەو 10قوربانی نارەزایەتیەکانی ئەم دووابیانەمان دا، ئەوان دەرس و تەجربەیان فیری ئیمەکرد. ئەوان بوونە سمبولی ئازادی بۆ ئایندەیەکی ئازادو خۆشگوزەران بۆ کوردستان.

هاوکات داواکارم بتوانیین بەناوی هەموو بەشداربوانی ئەم کۆبوونەوەیە:

1.ئیدانەی تیرۆری سەردەشت عوسمان بکەین، وداوابکەین کەلیجنەیەکی بیلایەن بەبەشداری لایەنی نیو دەولەتی کە خواستی کەوسوکاری سەردەشتە پیك بهینریت بۆ لیکولینەوە لەتیرۆری سەردەست عوسمان وگرتنو دانی تاوانبارانی بەدادگا.

2.داوای هەلوەشاندنەوەی "یاسای خۆپیشاندان"بکەین لە پەرلەمانی کوردستان

3.ئیدانەی سەرکوتی خۆپیشاندانەکانی ئەم دواییانەی کوردستان بکریتو وبکوژەکانی خۆپیشاندەران بدریتە دادگا.

4.فشار بۆ دەسەڵات کە وەلامی داواکاریەکانی خۆپیشاندەران بداتەوە.

5.ئازادی رۆژنامەگەری و هەلسورانی سیاسی وخۆپیشاندانو چاپەمەنی بەرەسمی بناسریت لەکوردستان.

بەرزو بەریز بیت یادی سەردەشت عوسمانو هەموو ئەو ئەزیزانەی لەڕۆژی 17 شوبات وڕۆژانی دواتردا گیانیان لەپێناو ئازادی ویەکسانی وکۆمەڵگایەکی خۆشگوزەرانی ئینسانیدا بەخت کرد... ئێوەش سەرکەوتووبن!